

מ ש ר ד ה ת ק ש ו ר ת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

לכבוד
מר איוב קרא
שר התקשורת

שלום רב,

הנדון: דחיית היום הקובע כנדרש בהתאם לסעיף 57(ג) לחוק הדואר (תיקון מס' 11), התשע"ב - 2012

1. תיקון מס' 11 פורסם ברשומות ביום 31 ביולי 2012 ("תיקון מס' 11" או "התיקון").
2. בסעיף 56 לתיקון נקבע כי תחילתו ביום פרסומו, קרי ביום 31 ביולי 2012 ("יום התחילה"); בנוסף, נקבע בסעיף 56(1) לתיקון כי תחילתם של סעיפים מסוימים המפורטים בסעיף 57(א) לתיקון, הוא שנה מיום התחילה ("היום הקובע"), בכפוף להתקיימותם של ארבעה תנאים המפורטים בסעיף 57(ב) לתיקון ("התנאים המוקדמים").
3. בסעיף 57(ג) לתיקון, נקבע כי שר התקשורת ידחה בצו את היום הקובע בשישה חודשים בכל פעם, ככל שלא התקיים תנאי מהתנאים המוקדמים וידווח על כך לוועדת הכלכלה של הכנסת ("הוועדה").

אי התקיימות התנאים המוקדמים

4. נכון למועד זה, טרם התמלאו כל התנאים המוקדמים כפי שיפורט להלן, ואשר על כן נדרש לדחות פעם נוספת (בפעם התשיעית) את היום הקובע בשישה חודשים, כלומר עד ליום 31 בינואר 2018.
5. כבר בפתח הדברים אציין כי ביום 18 ביולי 2017, הודיעה המנהל הכללי של חברת בנק הדואר בע"מ ("בנק הדואר" או "החברה הבת") ליו"ר דירקטוריון חברת דואר ישראל בע"מ ("חברת הדואר" או "החברה"), למנהל הכללי של החברה ולחברי דירקטוריון החברה הבת כי בכוונתו לסיים את תפקידו כמנהל הכללי של החברה הבת.

משרד התקשורת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

6. כפי שדווח לוועדה בדיון שהתקיים ביום 8 בנובמבר 2016 ("הדיון"), חברת הדואר והחברה הבת ("החברות") גיבשו מתווה להפרדה של הפעילות ולקביעת הסכם שירותים בין החברות שלהערכת החברות יישומו יארך פרק זמן קצר של מספר שבועות בודדים.
7. ביום 28 בפברואר פנו החברות באמצעות רואה החשבון קסלמן וקסלמן למנהל רשות המסים בבקשה לקבלת החלטה מקדמית לשם הסדרת נושאי מיסוי שונים המתעוררים מסוגיית ההפרדה ויישום התיקון ("הפניה").
8. זאת ועוד, נציגי החברות קיימו מאז יום התחילה משא ומתן עם נציגי ארגון עובדי החברה וההסתדרות אשר לא התגבש לכדי נוסח מוסכם. נציגי העובדים התנו את התקדמותם במשא ומתן בהסדרת ההון העצמי המזערי לחברה הבת והשירותים הנוספים שבנק הדואר יורשה להציע לציבור, על מנת שיישום התיקון במתכונתו הנוכחי ייצר ערך מוסף כלכלי לחברות מבלי לסכן את המשכיות פעילות החברה ואת מקום עבודתם של עובדי החברה.
9. בהמשך לדיון, ביום 22 בינואר 2017 קיים המנהל הכללי של משרד התקשורת ("המשרד") ישיבה בהשתתפות המנהל הכללי של משרד האוצר, המנהלים הכלליים של החברות, נציגי אגף התקציבים ורשות החברות הממשלתיות, והחתום מטה ("הישיבה"). בישיבה הוצג למשרד האוצר על ידי המשרד ועל ידי החברות כי מתווה ההפרדה הוכן ויישומו נמצא בשלבים מתקדמים ביותר. בישיבה ביקש המנהל הכללי של המשרד ממשרד האוצר לסייע לבנק הדואר בהעמדת הון עצמי מזערי, שהוא אחד התנאים המוקדמים שבתיקון מס' 11 לחוק, וכן לאפשר לבנק הדואר לשלם ריבית לזכות פיקדונות הלקוחות באופן בו החשב הכללי של משרד האוצר ישמש מלווה של מוצא אחרון למקרי של כשלי נזילות ("הבקשות"). כל זאת במטרה להביא בהקדם להתקיימות כל התנאים המוקדמים שבתיקון מס' 11 ולקדם את יישומו, תוך יצירת "תנאי פתיחה" שיהיה בהם כדי לאפשר אופק חיובי, פיתוח עסקי וערך מוסף הן לחברות עצמן, והן לממשלת ישראל כבעלים של החברות, ולציבור לקוחות בנק הדואר, לצד הצורך להבטיח את איתנותן הפיננסית של החברות והמשכיות במתן השירות האוניברסאלי לציבור (שירותי דואר ושירותים כספיים).
10. בתום הישיבה, משרד האוצר ביקש לבחון את הבקשות והודיע למנהל הכללי של המשרד כי ישיב בהקדם. במקביל, נמסר לי כי גם החברות פנו למשרד האוצר בין היתר בעניין זה. עד כה, חרף הפניות החוזרות ונשנות של המשרד ושל החברות למשרד האוצר, לרבות פניית המנהל הכללי של

משרד התקשורת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

המשרד למנהל הכללי של משרד האוצר מיום 27 יוני 2017 בעניין זה, טרם התקבלה תשובת משרד האוצר לבקשות.

11. יודגש כי ביום 1 ביוני 2015 פנו מנהל רשות החברות הממשלתיות והממונה על התקציבים במשרד האוצר לחברה וציינו כי:

"לאור הצורך להסדיר את העמדת ההון העצמי המזערי לבנק הדואר, כפי שיידרש, הרי שככל שיתברר כי עד לכניסת משקיע אסטרטגי לחברת הדואר אין אפשרות להעמיד את הסכום הנדרש כהון עצמי מזערי ממשאבי החברה, רשות החברות הממשלתיות ואגף התקציבים יפעלו לקבלת האישורים הנדרשים, לרבות אישור ועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, להשקיע בהון חברת בנק הדואר את הסכום הנדרש, לרבות העמדת סכום זה ע"י המשקיע במסגרת השלב הראשון של הליך הפרטת החברה."

12. עוד יודגש בהקשר זה כי שר התקשורת דאז תמך ונתן הסכמתו להצעת החלטה שהובאה בתחילת שנת 2016 בפניה של ועדת השרים לענייני הפרטה בנוגע להפרטת החברה, אך זו טרם אושרה.

13. בימים 28 בפברואר ו-25 באפריל 2017 התקיימו ישיבות משותפות בדירקטוריוני החברות במטרה לקדם את יישום התיקון ("הישיבות המשותפות"). בישיבות המשותפות הוצג על ידי המנהל הכללי של החברה הבת תוכנית לכיווני התפתחות עסקיים לבנק הדואר. בישיבות המשותפות הובהר כי, נוכח העובדה שטרם התקבלה תשובת משרד האוצר לבקשות ונוכח מצבה הכספית של החברה שאינו מאפשר לה להעמיד את ההון העצמי המזערי הנדרש ממקורותיה העצמיים, כמו גם אי הוודאות סביב האפשרויות לפיתוחו של בנק הדואר, הנחה דירקטוריון החברה את ההנהלה להכין חלופה להפרדה המבנית באופן בו תוקם חטיבה עסקית לפעילות בנק הדואר בחברה, ובמקביל להמשיך במאמצים ליישום התיקון.

14. לפיכך ונוכח הסיכון הטמון להמשך פעילות החברה מיישום התיקון ללא היענות משרד האוצר לבקשות, ובמטרה למנוע פגיעה בתפקודו התקין והשוטף של בנק הדואר במסגרת החברה, דירקטוריון החברה, בישיבה מיום 29 ביוני 2017 החליט כי בשלב זה, פעילות בנק הדואר בחברה תאורגן במסגרת חטיבה עצמאית בחברה, תוך חיזוק היכולות העצמאיות לרבות בתחומי הפיתוח העסקי, השיווק, מערכות המידע והמערכות הכספיות. כל זאת לצד, הנחיית הנהלת

משרד התקשורת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

11. החברה להמשיך לנקוט בפעולות ומאמצים מול משרדי הממשלה לקידום יישומו של תיקון מס' 11.

15. ביום 18 ביולי 2017 הודיעה המנהל הכללי של החברה הבת ליו"ר דירקטוריון החברה, המנהל הכללי של החברה וחברי דירקטוריון החברה הבת על כוונתו לסיים את תפקידו מאחר ולדבריו: "....טרם הבשילו התנאים לביצוע ההפרדה המבנית ולמימוש התוכניות שהוכנו....".

16. כאן המקום לציין כי חברת הדואר החלה לאחרונה בהכנת תוכנית אסטרטגית לפעילות החברה ובכלל כך לפעילות בנק הדואר¹. התוכנית תכלול תוכנית אסטרטגית עדכנית לפעילות בנק הדואר, לרבות המלצות לכיווני התפתחות וצמיחה ותתבסס על מקרים דומים שנעשו בארגוני דואר שונים בעולם וכן על השינויים שחלו בשנים האחרונות, מאז יום התחילה (יולי 2012), בענף הבנקאות והפיננסיים בישראל ("תוכנית אסטרטגית").

17. עוד יצוין כי מאחר וכאמור לעיל טרם התקבלה התייחסות משרד האוצר לבקשות, פנה ביום 27 יוני 2017 המנהל הכללי של המשרד למנהל רשות החברות הממשלתיות בבקשה לבחון את אופן המשך מתכונת פעילותה של החברה הבת ובכלל כך שילובם של עובדי החברה הבת במטה בנק הדואר שבחברת הדואר וזאת נוכח העיכוב המתמשך ביישום התיקון. כאמור בסעיפים 5 ו-15 לעיל, ביום 18 ביולי 2017 הודיעה המנהל הכללי של החברה הבת על כוונתו לסיים את תפקידו.

18. נוכח כל האמור לעיל, אני סבור כי על משרד התקשורת לבחון בתקופה הקרובה חלופות שונות ליישום התיקון לרבות שינויים אפשריים בתיקון וזאת גם, בין יתר, לנוכח אי הענות משרד האוצר לבקשות, התוכנית האסטרטגית אשר גיבושה צפוי במהלך החודשים הקרובים והשינויים שהתרחשו בשנים האחרונות ובעת הזו בענף הפיננסיים והבנקאות בישראל.

19. להלן התייחסות פרטנית לתנאים המוקדמים:

(א) **תנאי ראשון** - בתוך שישה חודשים מיום התחילה, הודיעה החברה הבת לשר התקשורת כי באפשרותה לתת את השירותים הכספיים בעצמה, או באמצעות חברת הדואר, ובלבד שנקבע הסכם ביניהן לפי סעיף 88א(א1)(2) לחוק הדואר, התשמ"ו-1986 ("החוק" או "חוק הדואר"),

¹ פעילות בנק הדואר מהווה כ- 23% מהכנסות החברה ותורמת כ- 50% לרווח של החברה.

משרד התקשורת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

אם לא הודיעה כאמור – שר התקשורת, בהסכמתו של שר האוצר, נתן לחברה ולחברה הבת הוראות בהתאם לסמכותו לפי הסעיף האמור.

עד למועד זה, טרם הודיעה החברה הבת לשר התקשורת כי באפשרותה לתת את השירותים הכספיים בעצמה, או באמצעות החברה וטרם נקבע הסכם ביניהן לפי סעיף 88א(1א)(2) לחוק.

כפי שפורט בסעיפים 6 ו-7 לעיל, נציגי החברות גיבשו בשעתו מתווה להפרדה ולקביעת הסכם שירותים בין החברות שלהערכת החברות יישומו יארך פרק זמן קצר של מספר שבועות בודדים.

(ב) תנאי שני - המפקח על השירותים הכספיים ("המפקח על בנק הדואר"; "המפקח") הודיע לשר התקשורת כי החברה הבת עומדת בהוראה שנתן לה לעניין ההון העצמי המזערי הנדרש כתנאי למתן השירותים הכספיים, ובלבד שהוראה כאמור תינתן לא יאוחר משלושה חודשים מיום התחילה.

כמפורט לעיל, נושא העמדת המקורות להון העצמי נדון בין המשרד והחברות לבין משרד האוצר כפי שפורט בסעיפים 9 עד 12 לעיל.

עוד ביום 1 בנובמבר 2012 המפקח הורה לחברה הבת ולחברה בדבר ההון העצמי המזערי הנדרש כתנאי למתן השירותים הכספיים ("ההוראה"). עד למועד זה, החברה הבת טרם הודיעה למפקח כי היא עומדת בהוראה, ואשר על כן המפקח לא הודיע לשר התקשורת כי החברה הבת עומדת בה.

(ג) תנאי שלישי - החברה הבת הודיעה לשר התקשורת כי מונה לה דירקטוריון.

ביום 8 בדצמבר 2014 מונה דירקטוריון לחברה הבת. כיום כולל דירקטוריון החברה הבת ארבעה (4) חברים, מהם שלושה (3) נציגי ציבור והמנהל הכללי של החברה. יובהר כי עם פקיעת כהונתו של דירקטור חיצוני ביום 24 ביולי 2017 לא יהיה קוורום לדירקטוריון החברה הבת ולא ניתן לכנסה עד למינוי דירקטור חדש. עד כה, החברה הבת לא הודיעה לשר התקשורת כי מונה לה דירקטוריון. בנוסף, כאמור בסעיף 5 לעיל, המנהל הכללי של החברה הבת הודיעה על כוונתו לסיים את תפקידו.

משרד התקשורת

אגף פיקוח בנק הדואר

כ"ט תמוז תשע"ז
23 יולי 2017

(ד) **תנאי רביעי** - נחתם הסכם קיבוצי לעניין יישום חוק זה בנוגע לתנאי העסקה של העובדים בחברה ובהחברה הבת.

עד למועד זה טרם נחתם הסכם קיבוצי לעניין יישום תיקון מס' 11 בנוגע לתנאי העסקה בחברה ובחברה הבת. כפי שפורט בסעיף 8 לעיל, על מנת לגבש את ההסכמות עם נציגי ועד עובדי החברה לכדי נוסח הסכם מחייב, נדרש לקבל את התייחסות משרד האוצר לבקשות.

20. בסעיף 57(ג) לתיקון נקבע כי במידה ששר התקשורת דחה את היום הקובע בשל אי התקיימותם של התנאים המוקדמים, עליו לדווח לוועדה על הדחייה ועל הנימוקים לה, בדיון שתקיים הוועדה בהשתתפותו או בהשתתפות המנהל הכללי של משרד.

21. אשר על כן ונוכח העובדה כי טרם התקיימו כל התנאים המוקדמים כפי שפורט לעיל, אני ממליץ בפניך לדחות פעם נוספת (בפעם התשיעית) את היום הקובע עד ליום 31 בינואר 2018 וכן להמליץ בפניך לבחון חלופות שונות ליישום התיקון כמפורט בסעיף 18 לעיל.

כבוד רב,

אורן לביאן,
מ"מ סמנכ"ל בכיר דואר

העתקים:

מר מימון שמילה, המנהל הכללי (בפועל).
עו"ד ברוריה מנדלסון, היועצת המשפטית (בפועל).
מר רן שטרית, יועץ בכיר לשר התקשורת.
מר דרור הרוניאן, מנהל תחום ביקורת והערכה פיקוח בנק הדואר.